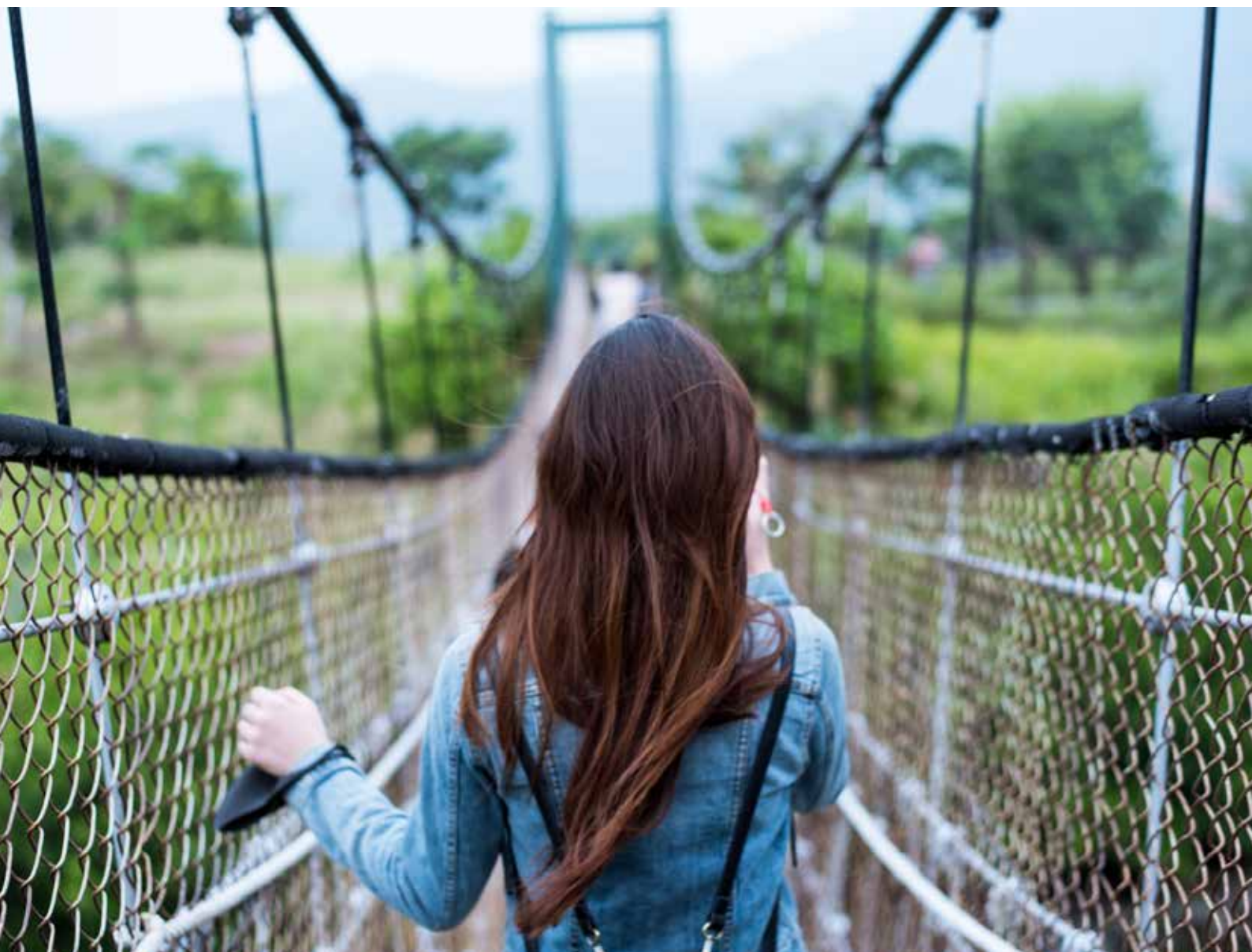

SKIVEKOMMUNE

ALLE UNGE MED **SAMARBEJDSPLAN FOR OVERGANG FRA** **GRUNDSKOLE TIL UDDANNELSE OG JOB**

Skole- og Dagtilbudsafdelingen
Ungdommens Uddannelsesvejledning og
ungdomsuddannelserne i Skive

ALLE UNGE MED!

I Skive Kommune vil vi have alle unge med – i uddannelse, i job og ind i et godt voksenliv. Derfor har vi valgt titlen "Alle unge med" til vores nye samarbejdsplan for overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og job.

Det er vigtigt både for den enkelte, for egnen og for samfundet, at flest muligt unge får en god uddannelse, og at flest muligt unge finder en god plads i voksenlivet. En fælles vej med systematisk samarbejde er et vigtigt signal om, at her i Skive gør vi vores bedste for at skabe deltagelsesmuligheder for alle unge.

Vi har en stærk tradition for samarbejde i Skive, og det gælder også for overgangen mellem grundskole og uddannelse og job. Med denne nye samarbejdsplan tager vi endnu et skridt mod en fælles indsats for at give vores børn og unge de bedste muligheder.

Samarbejdsplanen har de unge som omdrejningspunkt. Den er blevet til og skal leve i samarbejde mellem skoleområdet, uddannelsesvejledningen, ungdomsuddannelserne og arbejdsmarkedsområdet. Den afspejler, at vi tror på, at det gode samarbejde mellem fagprofessionelle, i en samlet ungeindsats på tværs af områderne, er en styrke der kommer vores børn og unge til gode.

Det kræver fortsat fokus af alle parter at fastholde og udvikle Skive som en god uddannelsesby, hvor flest muligt unge får en uddannelse og kommer godt ind i

voksenlivet. Og det kræver et særligt fokus, at vi i fællesskab er særligt opmærksomme på at hjælpe dem, der har det svært, og som har brug for ekstra støtte eller en hånd i ryggen.

Dette er første udgave af samarbejdsplanen. Den vil løbende blive evalueret og justeret, så vi udvikler, tilpasser og forbedrer indsatsen i takt med behov, lovgivning og omgivelserne.

Med venlig hilsen

Peder Christian Kirkegaard

INDHOLD

Indledning.....	4
Derfor samarbejder vi	5
Målsætninger fra "Aftale om bedre veje til uddannelse og job":.....	5
Målsætning fra aftalen "Fra folkeskole til faglært":	5
Vores fælles grundlag	6
Sådan samarbejder vi.....	7
Vi samarbejder om 5 temaer.....	11
Roller i samarbejdet	12
Roller i samarbejdet	14
Inspiration og support	15
Praktik	16
Roller	17
Obligatorisk	20
Roller	22
Inspiration og support	22
Supplerende materialer	24
Bilag.....	24
Links	24
BILAG 1	25
Hjælpeark til TRIN 1	25
BILAG 2	26
Oversigt over praktiktyper	26

INDLEDNING

I Skive Kommune har vi tradition for et stærkt fællesskab om vores unge, når de skal finde deres vej i uddannelse og job. Den tradition har vi bygget videre på de seneste år i arbejdsgruppen for samarbejdsplan for overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og job.

En af vores største styrker er et stærkt samarbejde mellem områdets parter. Vi kalder det "Skive-modellen". Vi har allerede mange gode erfaringer for at samarbejde, ligesom vi har en struktur med professionelle fællesskaber for samarbejdet om vores unge. Det ses, når vi eksempelvis mødes i Uddannelsesrådet i Skive (URIS), Ungeudvalget, Partnerskab om Unge i Erhvervsuddannelser, den kommunale ungeindsats samt på Elværket, hvor skole og erhvervsliv mødes.

For at skabe fortsat udvikling, overblik, systematik og sammenhæng på området har vi i fællesskab givet området et 360 graders eftersyn med nye veje i samarbejdet, overblik og god balance mellem det decentrale og det centrale perspektiv.

Vi præsenterer derfor en ny samarbejdsplan aftalt mellem grundskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) og ungdomsuddannelserne i Skive. Det er samtidigt vores lovpligtige sammenhængende plan for vejledning i Skive Kommune.

HVAD SIGER MINISTERIET?

"Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at den sammenhængende plan udarbejdes, men det er skolerne, der gennem vejledere, skoleledere og lærerne skal få planen til at leve. Det er dem, der skal tilrettelægge skoledagen, så elever og forældre får en oplevelse af, at vejledningsaktiviteterne, der skal støtte elevens nysgerrighed og sikre god overgang til ungdomsuddannelserne, spiller naturligt ind i skolens dagligdag."

Undervisningsministeriet, 2021

© SKIVE KOMMUNE

DERFOR SAMARBEJDER VI

– de nationale målsætninger

Formålet med samarbejdsplanen er at bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og de nationale politiske målsætninger på området samt at udgøre kommunens samlede plan for vejledningsaktiviteterne i 8. og 9. klasse¹.

Målsætninger fra "Aftale om bedre veje til uddannelse og job"²

- I 2030 skal 90 % af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse
- I 2030 skal andelen af unge under 25, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret (i forhold til 2017)
- Ingen unge under 18 år må gå uden en uddannelse eller uddannelsesrettet aktivitet
- Alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse, har ret til at få en uddannelsesplan og skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort og på længere sigt

Målsætning fra aftalen "Fra folkeskole til faglært"³

- I 2025 skal 30 % vælge en erhvervsuddannelse i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse

Efter aftalen "Fra folkeskole til faglært" og lov om kommunal indsats for unge under 25 år skal alle kommuner hvert år fastsætte måltal for de unges overgang til ungdomsuddannelse fra 9. og 10. klasse.

I 2023 ER DET KOMMUNALE MÅLTAL FOR UNGES ANSØGNING TIL UNGDOMSUDDANNELSE LIGE FRA 9. OG 10. KLASSE:

Samlet (9. og 10. klasse):

GYM 63,0 % EUD 28,0 % Øvrige 9,0 %

For sidste nye tal, se www.skive.dk

1 Jævnfør bekendtgørelse om vejledning og valg af ungdomsuddannelse og erhverv nr. 1290 af 16. september 2022
2 <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/fgu/2017/171115-fgu-aftaletekst.pdf> (side 28)
3 <https://www.regeringen.dk/media/5958/fra-folkeskole-til-faglaert-erhvervsuddannelser-til-fremtiden.pdf>

VORES FÆLLES GRUNDLAG

– den kommunale målsætning

Et andet vigtigt formål med aftalen er at tydeliggøre det grundlag vores fælles samarbejde hviler på.

- Vi skaber gode overgange for unge fra grundskole til ungdomsuddannelse eller job – fagligt, personligt og socialt
- Vi kvalificerer unges uddannelsesvalg gennem professionel og målrettet undervisning og vejledning i grundskolen
- Vi har fokus på læring fremfor valg
- Vi differentierer indsatsen efter unges behov
- Vi styrker unges livsmod, handlekraft og selvforståelse
- Vi giver unge et bredt kendskab til arbejdsmarkedet og uddannelses- og jobmuligheder både i lokalområdet og generelt
- Vi arbejder sammen om at fastholde unge i uddannelse og begrænse frafald
- Vi arbejder sammen om at øge optag og gennemførelse på erhvervsuddannelserne for at sikre kvalificeret arbejdskraft til arbejdsmarkedet
- Vi udvikler et kompetent samarbejde mellem grundskole, uddannelser og UU gennem løbende kvalificering af medarbejdere
- Vi arbejder gennem fælles handling for, at alle unge under 18 år med afsluttet folkeskole tilbydes uddannelse/uddannelsesrettet aktivitet eller job/jobrettet aktivitet

SÅDAN SAMARBEJDER VI

Vi bygger videre på det gode samarbejde, de lokale erfaringer og udvikler de nye tiltag sammen med indblik i mål og roller.

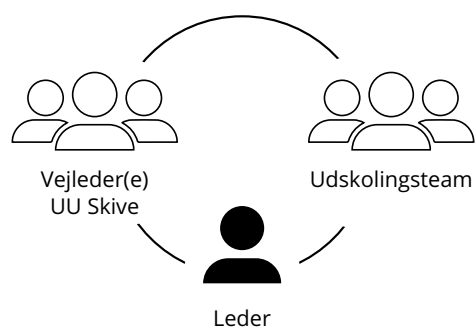
Samarbejdet er organiseret efter en trin-model. Trin-modellen baserer sig på en ambition om at skabe balance mellem det decentrale og det centrale:

TRIN 1:	Samarbejdet på den lokale skole
TRIN 2:	Samarbejdet mellem skoleledere og UU-leder
TRIN 3:	Samarbejdet mellem de tværfaglige aktører

TRIN 1: SAMARBEJDET PÅ DEN LOKALE SKOLE

Samarbejdet er selve hjertet i den gode overgang, hvor lærere og vejledere gensidigt understøtter hinandens primære opgaver.

Samarbejdets parter på skolen

På den enkelte overbygningsskole har ledelsen ansvaret for at samarbejdet foregår, herunder at skabe den fornødne struktur for, at det kan ske.

Lærere og vejledere har ansvaret for at aftale den fælles forståelse om samarbejdets indhold, aftaler og ansvar lokalt. De udarbejder i fællesskab årsplanen, så den omfatter de fem temaer, som indgår i planen.

Lærere, vejledere og leder har sammen ansvaret for at sikre forældreinddragelsen i henholdsvis det individuelle og det kollektive perspektiv.

Samarbejdet omfatter overbygningen fra 7. årgang til og med 9. årgang, herunder overgangen til 10. klasse eller ungdomsuddannelse.

Samarbejdet omfatter også det kommunale 10. klasse Center. På det kommunale 10. klasse Center knytter samarbejdet både an til overgangen fra grundskole til 10. klasse og overgangen fra 10. klasse til uddannelse eller job.

TRIN 2: SAMARBEJDET MELLEM SKOLELEDERE OG UU-LEDER

Samarbejdet mellem ledelseslagene er forudsætningen for, at det decentrale arbejde kan foregå.

Vi arbejder med sammenhængende børnepolitik og en uddannelseskædetænkning i Skive Kommune. UU-lederen er en naturlig part i dette arbejde og samarbejder med ledelseslaget på skoler og dagtilbud.

Skole- og dagtilbudschefen har ansvaret for at sikre, at dette samarbejde kan ske.

Der er udpeget en tværfaglig koordinator på området, som har det konkrete ansvar for at samarbejdet foregår og knytter an til de mange aktører, der er på området. UU-lederen har derudover et direkte samarbejde med de enkelte skoleledere.

UU-lederen og den tværfaglige koordinator deltager i og samarbejder om dagsordenspunkter til ledermøder for relevante skole- og afdelingsledere.

Koordinatoren og UU-lederen har ansvaret for dialogen om og udviklingen af samarbejdsplanen i praksis.

TRIN 3: SAMARBEJDET MELLEM DE TVÆRFAGLIGE AKTØRER

Samarbejdet mellem områdets lokale parter er en forudsætning for, at vi kan lykkes med vores unge i fællesskab. Her kobles det decentrale og det centrale.

Vi har tradition for et nært samarbejde i lokalområdet om uddannelse og job til vores unge. Vi kalder det "Skive-modellen". Vi ønsker at bevare og styrke dette samarbejde gennem denne plan. Derfor samarbejder vi struktureret om opgaven i et fælles tværfagligt forum.

Det tværfaglige forum består af:

- Leder af UU Skive
- Tværfaglig koordinator fra Skole- og Dagtilbudsafdelingen
- Uddannelsesledere fra Skive Kommunes ungdomsuddannelser
- Skive Kommunes erhvervsplaymaker

Dette forum har ansvaret for at sikre det gode samarbejde om vores unge, skabe relevante læringsaktiviteter og udvikling på området for derigennem at bidrage til samarbejdsplanen.

Opgaven er at skabe fælles retning, koordinere læringsaktiviteter, lave konkrete aftaler mellem parterne ad hoc og være innovative i arbejdet med at udvikle den gode overgang til uddannelse og job.

Det tværfaglige forum mødes to gange årligt. UU-lederen har ansvaret for at indkalde til møderne samt sørge for dagsorden og referat.

Koordinatoren og UU-lederen har ansvaret for at holde "Samarbejdsplan for overgang til uddannelse og job" opdateret, relevant og justeret i samarbejde med tværfagligt forum.

Det tværfaglige forum vil understøtte skolerne med følgende centrale aktiviteter:

Januar Forslag til kompetenceudvikling på området for lærere og vejledere, eksempelvis gennem fælles kommunale korte kurser, det aftales hvert år i januar for det kommende år.

Marts/April UU udgiver et grundlæggende fælles årshjul for uddannelses- og jobrettede læringsaktiviteter for det kommende skoleår, som man kan tage udgangspunkt i ved skoleårets planlægning.

Hvert år Et temamøde der faciliteres centralt mellem uddannelser, skole-og dagtilbudsafdelingen og UU-centeret for lærere, ledere, vejledere, ressourcepersoner samt andre relevante deltagere.

Samarbejdet er selve hjertet i den gode overgang.

VI SAMARBEJDER OM 5 TEMAER

TEMA 1: Vejledningsindsatsen

TEMA 2: Introduktions- og brobygningsaktiviteter

TEMA 3: Praktik og åben skole – erhvervsliv i læring

TEMA 4: 'Uddannelse og Job' – et fag i grundskolen

TEMA 5: Overgang og overdragelse mellem grundskole og ungdomsuddannelse eller job

Beskrivelsen af temaerne udgør det fælles forståelsesgrundlag for de lokale årsplaner. Samarbejdet om vejledningen af den unge baserer sig samtidig på en række grundforståelser som er beskrevet her:

- Eleverne skal opnå et bredt og nuanceret grundlag for at træffe valg om uddannelse og job gennem læringsorienteret uddannelsesvejledning med progression. Forskellige uddannelsesmuligheder og -veje skal præsenteres ligeværdigt, og vejledningen skal bidrage til at afdramatisere elevernes valg og mindske deres bekymring for at vælge "forkert". Fokus ligger på læring og ikke kun på valg.
- Indsatsen skal prioriteres efter elevernes behov, så den væsentligste indsats gøres for elever, som har brug for en særlig indsats. For disse elever indgår individuelle eller gruppebaserede vejledningsaktiviteter i den samlede skole- og vejledningsindsats.
- Vejledningen skal bidrage til, at den enkelte selv kan søge og anvende informationer i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv, og forældre skal understøttes i at støtte de unge i processen.
- Vejledning er en sammenhængende proces, hvor de aktiviteter, som uddannelsesvejlederne står for, understøtter elevernes valg af og overgang til ungdomsuddannelse eller job i samspil med en række andre aktiviteter og læringsforløb.
- Lærere og vejledere tilrettelægger i samarbejde den målrettede skole- og vejledningsindsats, som skal støtte elever, der ikke vurderes parate til den ønskede uddannelse. Indsatsen skal fremgå af elevens meddelelsesbog.
- For så vidt angår vurderingen af uddannelsesparathed (UPV) er det en målsætning, at både forældrene og i særdeleshed den unge selv forstår uddannelsesparathedsvurderingen, er inddraget i processen og kan medvirke til at sætte mål for elevens udvikling.
- Forældre spiller en central rolle i elevernes bevidstgørelse om uddannelse og job, og hvordan eleverne bliver parat dertil. Derfor skal der være fokus på at støtte forældrene i denne opgave og særligt fokus på at støtte forældre, som er udfordret i opgaven, for eksempel som følge af sproglige udfordringer.

TEMA 1: VEJLEDNINGSINDSATSEN

Afsnittet handler primært om de vejledningsaktiviteter, som forstås af uddannelsesvejlederne, og om processen i forbindelse med vurdering af og arbejdet med elevernes uddannelsesparathed.

Roller i samarbejdet

Ledelse

- Har det primære ansvar for UPV; herunder proces, møder, koordinering og sparring med udskolings-teamet
- Deltager i afklarende møder mellem udskolings-team og vejledere, når elever parathedsvurderes
- Sikrer løbende opfølgning på de individuelle handleplaner for eleverne samt kvaliteten af handleplanerne
- Har ansvaret for, at dokumentation/samtykke til videregivelse af oplysninger er indhentet på elever, når det har relevans

Om rollefordeling mellem vejledere og lærere

- Lærere: har gennem undervisningen og den løbende kontakt med eleverne en aktiv rolle i den brede, overordnede vejledning om uddannelse og job og skal inddrage uddannelses- og jobaspekter i undervisningen
- Vejledere: er eksperterne på uddannelse og valg, har overblik over uddannelser, uddannelses- og optagelsessystemet, har kontakten til ungdomsuddannelserne, understøtter lærerne i deres vejlederrolle

UU

- Varetager den kollektive vejledning om uddannelsessystemet, uddannelser og job samt optagelsessystemet på 7., 8., 9. og 10. klassetrin, herunder støtte til deltagelse i introduktionskurser og andre brobygningsaktiviteter
- Varetager den særlige vejledningsindsats for elever, som ikke er vurderet uddannelsesparate til den øn-

skede uddannelse⁴. Indsatsen kan blandt andet bestå af individuelle samtaler, gruppevise samtaler og forløb, hjælp til optagelse.dk, hjælp til deltagelse i brobygningsaktiviteter, et udvidet samarbejde med skolen, netværksgrupper for udfordrede elever, støtte til arbejdet med studievalgportfolio, hjælp til at etablere særlige praktikforløb. Indsatsen koordineres med skole, elev og forældre og registreres i elevens meddelelsesbog

- Foretager helhedsvurdering af elevernes uddannelsesparathed efter skolens vurdering af samme
- Står for orientering til forældre om uddannelse og job og om, hvordan man kan støtte eleverne, på forældremøder, forældrekurser og lignende arrangementer
- Deltager i samtaler med elever, forældre og lærere om UPV
- Deltager i tværfagligt samarbejde om støtte til udfordrede elever
- Varetager støtte til overgang til ungdomsuddannelse gennem for eksempel deltagelse i optagelses-samtaler og hjælp til overlevering af oplysninger til ungdomsuddannelsen (se tema 5 nedenfor)
- Foretager målgruppevurderinger til FGU⁵
- Forbereder indstillinger til STU⁶
- Informerer om og tilskynder til deltagelse i åbent hus-arrangementer på ungdomsuddannelser og lignende arrangementer
- Bistår elever og forældre med udfordringer i processen med ansøgning på optagelse.dk

Lærerteamet

- Afholder skole/hjem samtaler, hvori UPV indgår
- Har dialogen med forældre omkring deres barns UPV samt uddannelsesønsker
- Påbegynder indsatsen omkring uddannelsesparathed på 7. årgang
- Foretager UPV på 8. og 9. årgang
- Arbejder systematisk med elevens udfyldelse af studievalgportfolio, før og efter hver uddannelse-

4 Lovgivningens fulde formulering lyder: "elever, der ikke er vurderet uddannelsesparate til den ønskede uddannelse, herunder elever, der er vurderet parat til andre uddannelsesaktiviteter m.v. end gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser." I denne plan anvendes den forkortede form "elever, der ikke er vurderet uddannelsesparate til den ønskede uddannelse". (Bekendtgørelse om vejledningen om valg af ungdomsuddannelse og erhverv, nr. 1290 af 16. september 2022)

5 FGU = forberedende grunduddannelse

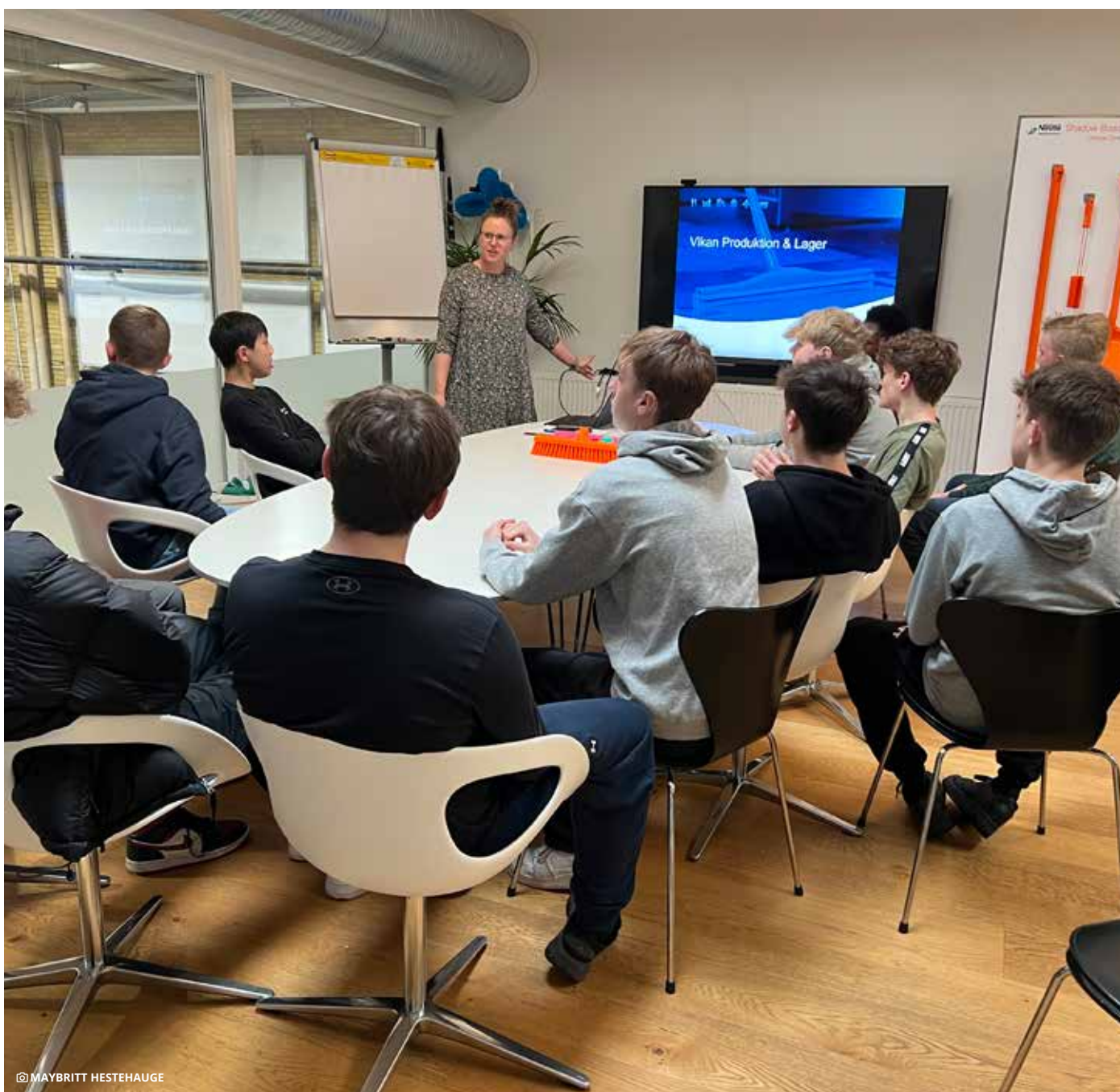
6 STU = ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

og jobaktivitet, samt andre relevante aktiviteter fra TEMA 2 til 4

- Introducerer, evt. sammen med vejleder, eleven for uddannelsesønsket eller -ønsker i EasyIQ
- Er tovholder på UPV-handleplaner med inddragelse af forældre, eleven og vejleder
- Tilskynder til deltagelse i åbent hus-arrangementer på ungdomsuddannelser og lignende
- Deltager i overleveringsmøder med 10. klasse Centeret og UU-vejleder(e) derfra

Lærerteam og vejledere sammen

- Indsamler og dokumenterer særlige støttebehov (ikke kun funktionsnedsættelser) til overlevering til ungdomsuddannelser, sørger for forældresamtykke, samt sikrer det gemmes i Børnemappen henholdsvis UV Vej. Lærerne har det primære ansvar for uddannelsesparate elever, vejlederne for de elever, som ikke er vurderet uddannelsesparate til den ønskede uddannelse.

TEMA 2: INTRODUKTIONS- & BROBYGNINGSAKTIVITETER

Fokus ligger på læring og ikke alene på valg, og karrierelæring indgår som en central metode. Introduktions- og brobygningsaktiviteter betragtes som læringsforløb, der knytter an til faget 'Uddannelse og Job'.

Til dette tema findes en tilhørende særskilt⁷ brobygningsaftale, som UU Skive er tovholder på. Den indeholder administrative procedurer, tilmelding, fravær, deadlines med videre.

Hovedlinjerne for introduktions- og brobygningsaktiviteter aftales i det tværfaglige forum; det drejer sig blandt andet om, hvilke lokale aktiviteter der skal være for hvilke målgrupper samt overordnet tilrettelæggelse af de lovpligtige introduktions- og brobygningsaktiviteter.

Hvert år afholdes to brobygningsmøder faciliteret af UU. Her indgår alle aktører fra Skive Kommune samt partnere fra omkringliggende kommuner.

Roller i samarbejdet **Ungdomsuddannelserne**

Ungdomsuddannelserne har ansvaret for, at de unges forløb baseres på henholdsvis introduktion til uddannelsesstedet og læringsindhold tilpasset ungegruppen. Uddannelserne har også ansvaret for, at der er indtænkt progression mellem klassetrinnene

- Forløbene skal afspejle hverdagen på uddannelsen
- Opgaverne skal give mening/være forståelige for unge og deres forældre
- Læring – eleverne skal lære noget
- Forløbene skal være tilpasset deltagergruppen (klassetrin/alder, deltagernes fokusering og så videre)
- Kombination af aktiviteter som både giver bredde og dybde
- Kombination af formidlingsformer

- Grundskolelærerne skal inddrages, så de understøttes i deres vejledningsrolle, for eksempel gennem særlige arrangementer under aktiviteten, forbedringsworkshops for lærere under brobygningen
- Uddannelserne sørger for rettidigt og fyldestgørende materiale til skolerne

Skolerne

Alle forløb forberedes, gennemføres og evalueres som et led i klassens/årgangens årsplan og kobles til faget 'Uddannelse og Job'. Her indgår både ledelse, lærere og administration i skolens rolle.

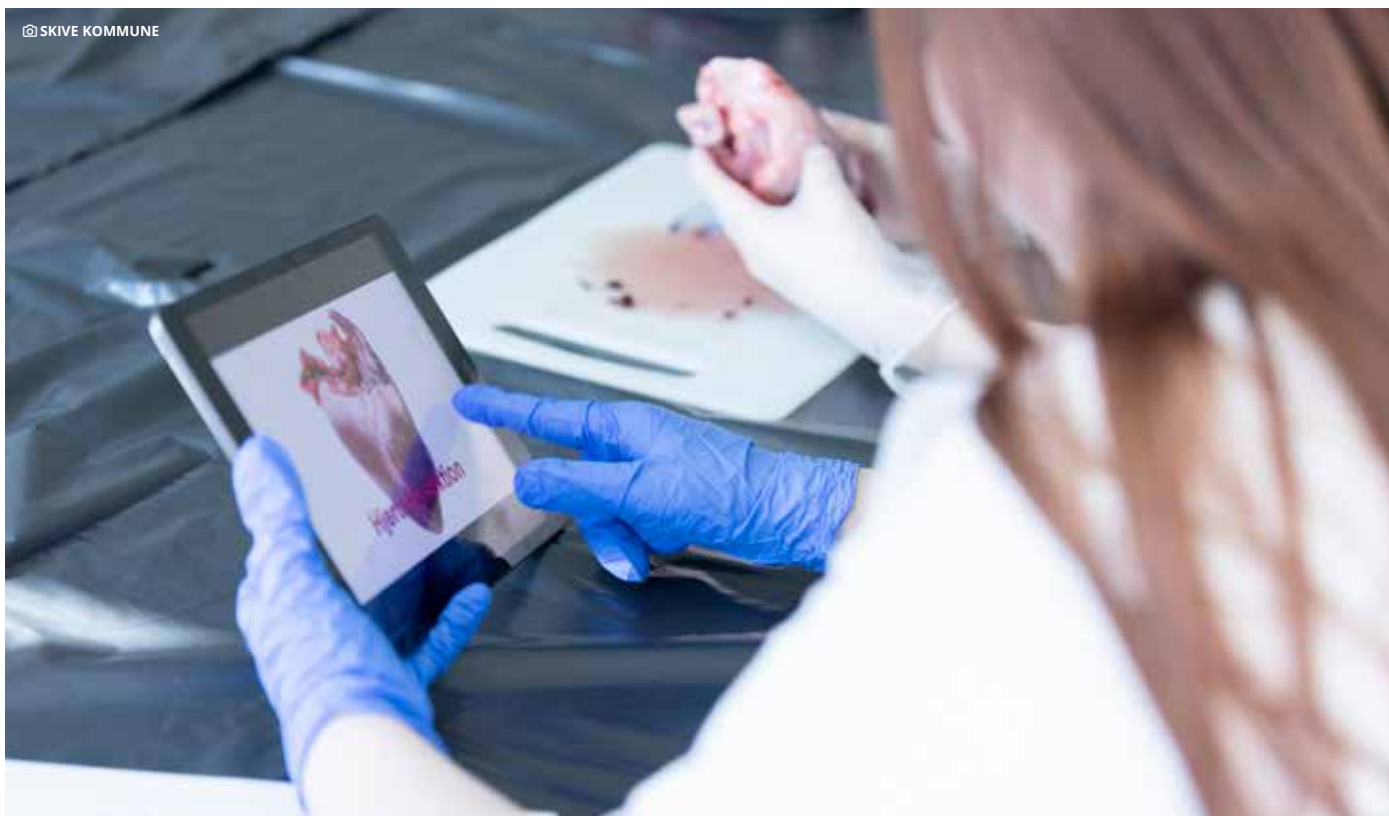
- Forberedelse og efterbehandling før og efter de unge har været afsted
- Håndtering af de unges fremmøde og motivation
- Sikring af tid til læreres deltagelse i brobygningsdagene, dels af hensyn til elevernes deltagelse, trivsel og socialisering, dels for at have eget kendskab til og indsigt i uddannelserne samt deres løbende forandringer
- Skolens sekretær bidrager med elevlister og samarbejder om relevant sikker data med ungdomsuddannelserne og UU

UU

UU-lederen har ansvaret for at koordinere alle introduktionskurser og brobygning og sørger for, at vejledere har tid til at deltage i aktiviteterne.

- Vejlederen indgår i forberedelse af introduktionskurser og brobygningsforløb
- Tilmelding, evaluering og koordination af aktiviteterne
- Særlig opmærksomhed før, under og efter på unge, som ikke er vurderet uddannelsesparat til den ønskede uddannelse
- Involvering og samarbejde med lærerne hele vejen gennem processen

⁷ Se bilag brobygningsaftale

Klassetrin	Aktivitet	Varighed	Niveau	Status
7. klasse	DM i Skills	1 dg.	National	Frivilligt for skolen
	Erhvervsskolefestival	1 dg.	Lokal	Frivilligt for skolen
8. klasse	DM i Skills for 8. klasse	1 dg.	Lokal	Obligatorisk for skoler og alle elever
	Introduktionskurser	5 dg.	Lovbunden	Obligatorisk for alle elever
	DM i Skills	1 dg.	National	Frivilligt for skolen
9. klasse	Brobygning	5 dg.	Lovbunden	Skal tilbydes – frivilligt for den enkelte elev
	DM i Skills	1 dg.	National	Frivilligt for skolen
10. klasse	Brobygning	21 timer	Lovbunden	Obligatorisk for alle elever
	DM i Skills	1 dg.	National	Frivilligt for skolen
	EUD10 brobygning	30% af uv	Lovbunden	Skal tilbydes – frivilligt for den enkelte elev
	Linje brobygning	15 % af uv	Lokal	Skal tilbydes – frivilligt for den enkelte elev

Inspiration og support

- Brobygningsaftalen Skive Kommune⁸
- Om brobygning- og introduktionskurser på emu.dk

TEMA 3: PRAKTIK & ÅBEN SKOLE – ERHVERVSLIV I LÆRING

*I Skive vil vi bringe elever og lærere tættere på erhvervs-
livet.*

Praktik og åben skole er koblingen mellem faglig læring i praksis, udvikling af egen identitet, samfundsforståelse og kvalificering af uddannelsesvalg. Når vi arbejder sammen med det lokale erhvervsliv, skal samarbejdet altid ske i et læringsperspektiv og for eksempel bidrage til vores kommunale ambition om at sikre viden om bæredygtighed blandt børn og unge.

Til formålet er der ansat en erhvervsplaymaker i Skole- og Dagtilbudsafdelingen. Erhvervsplaymakeren har overordnet ansvaret for at være bindeled mellem skoler og erhvervsliv. Playmakeren giver support ind i skoler og dagtilbud og skaber læring udenfor skoler og dagtilbud.

Praktik

Praktik indgår naturligt som en del af faget 'Uddannelse og Job'

Elever har mulighed for praktik i 6. og 7. klasse. Denne praktik kan tilrettelægges på mange forskellige måder.

I Skive Kommune er det aftalt i byrådet, at erhvervspraktik skal gøres obligatorisk for alle elever i 8. og 9. klasse, som et godt grundlag for elevernes valg. I øvrigt har skolen efter loven pligt til at imødekomme en elevs individuelle praktikønske i henholdsvis 8. og 9. klasse, uden at det belaster den enkelte elevs læring i klassen under elevens fravær.

Erhvervspraktikker kan tilrettelægges som læringsforløb på mange forskellige måder⁹.

Praktik indgår i den unges studievalgportfolio. Praktik kobles til læringsforløb, som bidrager til meningskabelse og oplevelse af sammenhænge hos eleven. Praktik kan i 9. og 10. klasse kobles til læringsforløb der retter sig mod fritidsjob.

⁹ Se bilag om praktikformer

Praktikoversigt

Klassetrin	Indsats	Kategori	Status
6. – 7. klasse	Anvendelse af mindre praktikformer i læringsforløb	Lærere Erhvervsplaymaker	Frivillig
8. klasse	Obligatorisk erhvervspraktik for alle elever Se bilag med praktikformer i tilrettelæggelsen af læringsforløbet.	Lærere og vejledere Erhvervsplaymaker	Obligatorisk
9. klasse	Obligatorisk erhvervspraktik for alle elever Se bilag med praktikformer i tilrettelæggelsen af læringsforløbet.	Lærere og vejledere Erhvervsplaymaker	Obligatorisk
	Forberedelse på fritidsjob – en del af Uddannelse og Job m.m.	Lærere og vejledere	Frivillig

10. klasse			
Individuelle afklaringsaktiviteter: PRAK10 linje med samlet 13 ugers praktik mhp. på forhåndsaftale om læreplads		Den unge Lærere og vejledere Erhvervsplaymaker	Frivillig
Ad hoc praktik efter behov for den enkelte unge, dog max. 4 uger i alt		Lærere og vejledere	Frivillig
Særlig indsats for fritidsjob i samarbejde med erhvervsliv / erhvervsplaymaker		Lærere, vejledere og erhvervsplaymaker	Frivillig

Åben skole

Åben skole indgår naturligt som en del af faget 'Uddannelse og Job'

Der er oplagte snitflader mellem folkeskolelovens åben skole-begreb og faget 'Uddannelse og Job'. Vi arbejder derfor i hele kæden fra 0. klasse til 10. klasse med åben skole, der på en eller anden måde inddrager erhvervslivet.

Det er den enkelte skoles undervisning, årshjul og læringsplaner som afgør, på hvilken måde det sker.

Åben Skole oversigt

Klassetrin	Indsats	Kategori
0.- 10. klasse	På hvert klassetrin:	
	Min. 1 læringsforløb pr. klasse, som inddrager et eller flere erhverv, virksomhedsbesøg, besøg af professioner mv..	Lærere Erhvervsplaymaker Vejledere kan inddrages (kun i overbygningen)

Roller

Erhvervsplaymakerens rolle og opgaver

- Skaber læringsforløb under åben skole på alle klassetrin med erhvervsliv/uddannelser
- Laver samarbejdsaftaler med virksomhederne

Skolerne har adgang til ressourcer både på www.laeringsportalskive.dk og gennem erhvervsplaymakeren. Skolernes egen udvikling af forløb understøttes ligeledes med support fra erhvervsplaymakeren efter behov.

Ungdomsuddannelserne er udbydere af faglige forløb på laeringsportalskive.dk der ligeledes kan anvendes i undervisningen på skolen.

- Koordinerer og opdyrker praktikpladser på overordnet niveau
- Formidler praktikker til de fagprofessionelle, som videreformidler til eleverne lokalt
- Skaber kontakter til fritidsjob

- Besøger skolernes lærerteams og forældremøder med information og skaber dialog
- Samarbejder med vejledere og lærere om generelle tiltag indenfor området
- Opdyrker unikke praktikpladsløsninger for unge med særlige behov
- Udbyder sine tilbud via www.laeringsportalenskive.dk

Skolen

- Lærerne har ansvaret for åben skole-læringsforløbene, UU medvirker efter aftale (i 7.-10. klasse)
- Praktikforløb er en del af undervisningen og derfor lærernes opgave. UU har her en vejledende og rådgivende funktion på elevens vegne ind i samarbejdet om praktik
- Det påhviler skolen at sikre praktikaftalerne udarbejdes og at aflevere dem til UU som sørger for at de registreres og godkendes

UU

- UU forestår, efter aftale med skoleleder, særlige praktikaftaler i 8. og 9. klasse, der erstatter undervisning (§9 og § 33 i folkeskoleloven)

- UU står for formidling af "specialpraktikpladser" (for eksempel hospital, politi, forsvar)
- UU forestår registrering af aftaler, godkendelse vedr. forsikring, breve til virksomheder og indsamling af data på praktikaftalerne

Inspiration og support

Skolen eller teamet kan tilkalde erhvervsplaymakeren for at understøtte en lokal ide og/eller facilitere en proces mellem skole og virksomhed om udvikling af lokal ide. Forløbene kan yderligere kobles med relevante ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser.

- På Læringsportalen Skive findes læringsforløb med virksomhedssamarbejde
- Se bilag 2 med praktikformer.
- Skive kommunes inspirationssite om erhvervspraktik <https://praktik.skive.dk/>
- [Formular til praktikaftale](#).
- [Undervisningsministeriets pjecer samt materiale til virksomheder - om praktikmuligheder fra 6. klasse til og med 10. klasse.](#)

“ Vi har fokus på læring fremfor valg.

TEMA 4: 'UDDANNELSE OG JOB' – ET FAG I FOLKESKOLEN

'Uddannelse og Job' er et timeløst fag fra 0. – 9. årgang, der skal ses i et dannelseperspektiv og som indarbejdes i årsplanen.

Det påhviler skolens leder at sikre, at dette fag tydeliggøres for såvel elever og forældre som personale. Alle aktiviteter fra tema 1 – 3 indgår naturligt i 'Uddannelse og Job'.

Skolens lærere forholder sig aktivt til fagets sammenhæng med øvrig undervisning i årsplanlægningen. Det kan være tværfaglige forløb for eksempel MiniBy for hele skolen, i de enkelte fag, på tværs af fagene og så videre.

UU-vejlederen bidrager til årsplanen og opgaveløsningen i samarbejde med skolens lærere fra 7. klassetrin.

Faget indarbejdes i årsplanlægningen, så det kontinuerligt står på to ben for eleverne:

- 1. Det udad orienterede** - læring der orienterer sig i omverdenen: karrierelæring, erhverv, uddannelsesvalg og tilhørende valgprocesser samt forståelse af sammenhænge mod at udvikle valgparathed.
- 2. Det indad orienterede** - læring der orienterer sig i individverdenen, hvor barnet og den unge løbende hjælpes til at forstå egne styrker, interesser, ressourcer og muligheder i samspejlet med omverdenen, som en væsentlig faktor i at udvikle valgkompetence.

Tema 3 om praktik og åben skole bidrager i høj grad til 'Uddannelse og Job'.

Obligatorisk

Undervisningsministeriet har udarbejdet Læseplan for Uddannelse og Job som er en del af folkeskolens formål.

Roller

- Ansvar for 'Uddannelse og Job' ligger på skolen. UU indgår som naturlig samarbejdspartner, både med fælles og selvstændige opgaver
- Erhvervsplaymakeren har samme rolle som under tema 3
- Ungdomsuddannelserne kan bidrage med læringsforløb, aktiviteter for lærere og andet

Inspiration og support

Materialer, formål mv. på emu.dk

Erhvervsplaymakeren kan tilkaldes for at understøtte en lokal ide og/eller facilitere en proces mellem skole og virksomhed om udvikling af lokal ide. Forløbene kan yderligere kobles med relevante ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser efter klassetrin og relevans.

På laeringsportalskive.dk findes læringsforløb der kan anvendes

TEMA 5: OVERGANG OG OVERDRAGELSE TIL UNGDOMSUDDANNELSE OG JOB

Fokus ligger på at samarbejde om at sikre en tryk overgang og en god start på ungdomsuddannelsen for de unge samt på at minimere frafald.

Langt de fleste unge har en ubesværet overgang mellem grundskole og uddannelse. Men for de unge som har særlige udfordringer, ikke er parat til den ønskede ungdomsuddannelse eller kan være i risiko for frafald, har vi et gensidigt forpligtende samarbejde mellem parterne om at give alle unge den bedste start på et forløb efter grundskolen.

Ud over at sikre de unge en god start på ungdomsuddannelsen har samarbejdet om overlevering til formål at mindske frafald, blandt andet ved at sikre at de unge får den rigtige og nødvendige støtte helt fra starten.

Der kan overleveres på henholdsvis social og faglig trivsel og behovet for specialpædagogisk støtte (SPS).

Der samarbejdes også om forebyggelse af frafald og om, hvordan frafald og eventuelle omvalg håndteres.

Den mundtlige trivselsoverlevering til uddannelsesstedet

- Skolens lærere og vejledere træffer i samarbejde med hjemmet beslutning om, hvilke unge der vil have fordel af en trivselsoverlevering
- Forældre skal give skriftligt samtykke til, at det må ske – ellers bortfalder overleveringen. Samtykke gemmes af skolen i Børnemappen
- Det aftales konkret, hvilke elever der overleveres på. Tidsfrister aftales med de enkelte skoler og uddannelsesinstitutioner.
- Efter dialog med lærere og forældre overleverer UU-vejleder til uddannelsesstedet. Lærere involveres efter aftale.
- Særlig opmærksomhed bør være på unge, hvis kompetencer i dansk ikke er fuldt udbyggede

- Uddannelsesstedet har ansvaret for at videregive elevens eventuelle trivselsopmærksomhed til de undervisere, der skal have med den unge at gøre

Forberedelse af ansøgning til specialpædagogisk støtte (SPS) på uddannelsesstedet

Det er kun uddannelsesstedet, der kan søge SPS hjem på den unge.

Skole, vejledere og forældre har ansvaret for at samarbejde om, at lægefaglig eller anden dokumentation for den unges udfordringer er tilgængelig i god tid inden uddannelsesstart, helst inden 1. maj med henblik på uddannelsesstart i august.

Uddannelsesstedet har ansvaret for at ansøge og sætte tildelt støtte i gang.

- Vejlederen gør lærerteamet opmærksom på, hvad der kan søges SPS til på uddannelserne
- Skolens lærere og vejledere træffer i samarbejde med hjemmet beslutning om, hvilke unge der bør ansøge om SPS på uddannelsen, og det tjekkes om den fornødne dokumentation forefindes
- Uddannelsesstederne modtager, behandler og kontakter hjemmet/den unge i tilfælde af behov for yderligere oplysninger
- Uddannelsesstedet har ansvaret for at videregive elevens eventuelle udfordringer til de undervisere, der skal have med den unge at gøre

SPS kan bevilges til unge med følgende udfordringer:

- Ordblindhed
- Talblindhed
- Psykiske funktionsnedsættelser
- Hørehandicap
- Synshandicap
- Bevægelseshandicap
- Kronisk eller alvorlig sygdom

Forebyggelse og håndtering af frafald

Samarbejdet om forebyggelse og håndtering af frafald reguleres dels af lovgivningen¹⁰, dels af lokale aftaler¹¹. UU-vejledere er tilknyttet hver enkelt ungdomsuddannelse og kommer der regelmæssigt. Disse UU-vejledere udgør sammen med vejledere og andre medarbejdere på uddannelserne kernen i det tætte samarbejde om forebyggelse og håndtering af frafald, idet det er aftalt, at uddannelsen informerer UU-vejlederen direkte, så snart en elev er i risiko for frafald eller lignende. Derefter samarbejder UU-vejleder, uddannelsesinstitution og eleven om at hjælpe eleven med at blive fastholdt eller med at blive hjulpet videre til en anden uddannelse eller en anden relevant aktivitet.

Ovennævnte direkte kontakt og samarbejde suppleres af de elektroniske indberetninger om frafald og risiko for frafald, som uddannelserne skal foretage efter lovgivningen.

Roller

Afgivende skoler

- Lærere og vejledere har ansvaret for at inddrage og samarbejde med den unge og forældrene
- Vejlederne har en særlig forpligtelse til at være opmærksomme på og medvirke til overlevering for elever, som har eller har haft udfordringer med at blive parat til den ønskede ungdomsuddannelse
- Klasselærer bidrager med data, herunder for eksempel ordblindetest
- UU-vejleder booker aftaler om møder med uddannelser/skoler
- Skolens leder har ansvaret for at alt foregår efter reglerne
- Forældrene har ansvaret for at indsende relevant (læge-)faglig dokumentation

Modtagende skoler/ungdomsuddannelser

- Uddannelsesstedet har ansvaret for at videregive oplysninger om elevens eventuelle udfordringer til de undervisere, der skal have med den unge at gøre
- Fastholdelsesvejledere/uddannelsesvejledere registrerer evt. støttebehov

- Skoleansvarlige for SPS sikrer hjemmøgelse af SPS-midler med henblik på, at støtten er klar, når den unge starter på uddannelsen
- Undervisere orienterer sig i de oplysninger, der foreligger om eleverne og tager højde for dem i undervisningen
- Uddannelsesstedet kontakter tilknyttet UU-vejleder om frafaldstruede elever, så snart en elev er i risiko for frafald eller lignende
- Uddannelsesstedet giver elektronisk besked om frafaldstruede elever i overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser

UU

- UU sikrer, at der er vejledere tilknyttet hver enkelt ungdomsuddannelsesinstitution, og at vejlederne kommer regelmæssigt på uddannelsen
- Vejlederne indgår i et tæt samarbejde med vejledere og andre medarbejdere på uddannelsen om fastholdelse, forebyggelse af frafald m.v.
- UU sikrer at der følges op på elektroniske underretninger fra ungdomsuddannelserne

Inspiration og support

Kontakt henholdsvis Krabbeshus Heldagsskole og modtageklassernes kompetencecentre for support i vurderingen.

- [Den kommunale ungeindsats](#)
- [Støttmuligheder på ungdomsuddannelserne \(SPS\)](#)
- [Bedre skolegang med specialpædagogisk støtte](#)

10 Bekendtgørelse om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv nr. 1219 af 16. september 2022, kapitel 9 og særlig § 20
11 Aftale om overgang til og fastholdelse i erhvervsuddannelse, Skive, april 2021 (www.uuskive.dk)

“ En af vores største styrker er et stærkt samarbejde mellem områdets parter. Vi kalder det Skive-Modellen.

SUPPLERENDE MATERIALER

Bilag

- Bilag 1
- Bilag 2

Links

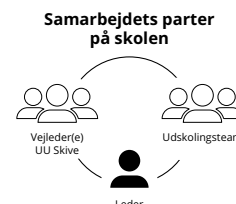
- Formular til praktikaftale (skrivbar): <https://uuskiye.dk/vejledning/7-10-klasse/erhvervspraktik/skrivbar-praktikseddel/>
- Brobygningsaftale, årshjul m.m.: <https://uuskiye.dk/vejledning/materialer-til-samarbejdspartnere/>

BILAG 1

Hjælpeark til TRIN 1

Samarbejdet er selve hjertet i den gode overgang for den unge mod uddannelse og job. Det er på den lokale skole, samarbejdet folder sig ud.

Hvad er det godt at få aftalt?

Årsplanen for årgangen(e) er det konkrete samarbejdsredskab. I den proces anbefaler vi, at man eksempelvis kommer omkring følgende overvejelser:

Hjælpe spørgsmål?	Egne notater:
1. Hvordan skal vores mødecyklus være i forhold til årsplanen og de deadlines, der kommer?	
2. Hvordan kommer vi i gang med tilrettelæggelse og opstart af den fælles skole- og vejledningsindsats?	
3. Har klasserne eller årgangen specifikke behov i forhold til for eksempel brobygningsaktiviteter eller praktik?	
4. Hvordan skaber vi progression mellem klasstrinnene?	
5. Procedure, ansvar og roller i processen omkring uddannelsesparathedsvurdering (UPV)	
6. Hvordan gør vi årsplanens aftaler og vores dokumenter tilgængelige for alle parter?	
7. Aftal rollefordeling i opgaveløsningen – hvem gør hvad?	
8. Hvordan informerer vi generelt forældre og unge? Og hvordan inddrager vi forældrene – hvad har de brug for at vide?	
9. Det lokale udviklingsfokus – hvad er vi mest optaget af at arbejde med og mod?	

BILAG 2

Oversigt over praktiktyper

Praktik

– mulige typer, inspiration fra lokale ideer/erfaringer og andre kommuners praksis.

Læringsforløb i samarbejde med virksomheder eller uddannelser – praktik i forløb

Længerevarende classesamarbejde med virksomhed – Adoptionsklasser; samarbejde over flere år, fx fra 7.-9. klasse mellem virksomhed og klasse, virksomheden indgår i læringsforløb.

Læringsforløb i samarbejde med virksomheder og erhvervsuddannelser – her samarbejdes mellem de tre parter om konkrete læringsforløb, for eksempel et fast emne hvert år i overbygningen, forløb af en uges varighed, alle tre parter lokationer indgår i ugen

Erhvervsforløb – udvikles af erhvervsplaymaker sammen med fx virksomhed, læringsforløbet hjemme i klassen møder virksomheden i læringsrettede virksomhedsbesøg

Åben skole-forløb – læringsforløb der blandt andet faciliteres af erhvervsplaymakeren; egen skoles udvikling af læringsforløb under åben skole i samarbejde med virksomhed

Samtænkning af praktik og besøg på ungdomsuddannelserne – som et led i karrierelæring for eksempel i 8. klasse; indgår i et fagligt læringsforløb + besøg på uddannelsen + besøg på tilhørende erhverv i en virksomhed; efterbehandling i klassen

Mere individuelle praktikforløb – fokus på fx uddannelsesvalg og karrierelæring

Virksomhedsuger – en virksomhedsuge på skoleskemaet på et givent klassetrin; for eksempel 1 dag med oplæg på skolen – 3 dage på virksomheden – 1 dag med efterbehandling på skolen

Partnerskabspraktik – en skole træffer aftaler med et antal virksomheder i partnerskab, hvor virksomhederne stiller praktikpladser til rådighed, som eleverne kan vælge imellem – derefter er eleverne ude i praktik

Ordinær erhvervspraktik – elever og forældre finder praktikplads til en given uge i skoleåret – efterbehandling og erfaringsudveksling i hjemmet og på skolen

Ønskepraktik – for nysgerrighedens skyld - 2-5 dage i træk er eleven i en virksomhed

Forældrepraktik – klassens forældre stiller deres erhverv eller arbejdsplads til rådighed som praktikplads for en klassekammerat – egner sig godt til ældste mellemtrin

§9-praktik – praktik der erstatter undervisning i op til 13 uger i et skoleår, anvendes individuelt

Særlige praktikindsatser og forløb

Fritidsjob-forberedende læringsforløb – eleven tilbydes en miniuddannelse til fritidsjob i forskellige brancher eller virksomheder – for eksempel CoopCrew, SOSU-området, Park & Vej – læring kan foregå i samarbejde med virksomhed, branche eller erhvervsskole – dokumentation af deltagelse – mulig afprøvning på 2-3 dage i praktik

Gruppepraktik – grupper af elever forbereder virksomhedskendskab, nysgerrige spørgsmål, læringsmuligheder, karriereveje hjemmefra – besøger virksomheden over et par dage i forud aftalte roller eller erhverv på virksomheden – efterbehandler i gruppen og præsenterer vigtig læring for klassen, vejleder og/eller virksomhedsrepræsentant

Erhvervsmentor – 9. klasse - særligt usikre eller uafklarede elever, og evt. elever som ikke er parat til den ønskede uddannelse – erhvervsplaymakeren opdyrker en række virksomheder, hvor en medarbejder vil påtage rollen som erhvervsmentor – eleven møder erhvervsmentoren første gang på skolen – følger denne i praktik i nogle dage – drøfter det sammen – mentoren følger eleven som sparringspartner i elevens uddannelsesvalg – 3-4 møder med eleven mellem august og marts

Prak10 – 10. klasse-linje i praktik med henblik på forhåndstilsagn om uddannelsesaftale eller afklaring – eleven arbejder på skolen med læring om erhvervsuddannelser, lærlingeforhold, CV, jobsøgning med videre – i praktik 2 dage om ugen i 20 uger – samt 2-3 hele uger – feedback undervejs fra mester, besøg af praktikkoordinator – får udtalelse fra virksomheden, samt eventuelt forhåndstilsagn eller egentlig lærepladsaftale (eksisterer p.t. i Skive Kommune i 10. klasse Centeret)

§33-praktik der erstatter undervisning helt eller delvist i op til 13 uger i et skoleår – særligt tilrettelagt praktikforløb aftalt mellem vejleder, skole og hjem

Hvordan finder vi de virksomheder, som tager unge i praktik?

Praktikbanken - virksomheden tilmelder praktikpladser til central praktikbank online – eleven arbejder på skolen med begrebet praktik og ansøgning – søger sin praktik gennem det udbud der eksisterer – praktikbanken åbner for ukendte praktikker – lige adgang for alle – samarbejde med erhvervsplaymakeren som driver praktikbanken på Læringsportalen

Samarbejdsplanen er udarbejdet af følgende partnere:

- Skive College
- Social- og sundhedsskolen Skive
- Skive Gymnasium
- UU Skive
- Skive Kommune, Skole- og dagtilbudsafdelingen

Alle Unge Med

er et samarbejde mellem

- Skive College
- Social- og Sundhedsskolen Skive
- Skive Gymnasium
- UU Skive
- Folkeskolerne i Skive
- 10. klasse Center Skive

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN
Skive | Thisted | Viborg

UU Skive
Ungdommens
Uddannelsesvejledning

Skole- og dagtilbudsafdelingen

Skive Kommune
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

SKIVEKOMMUNE